

PROGRAMUL POLITIC

al Mișcării Social-Politice „ACȚIUNEA EUROPEANĂ”

- **Preambul**
- **Principiile de bază ale politicilor Mișcării**
- **Scopul principal**
- **Politicile prioritare ale Mișcării**

Preambul

Mișcarea Social-Politică „Acțiunea Europeană” este o Mișcare de masă ce vine să reclădească speranța cetățenilor, distrusă de prestația slabă a politicianilor care au dominat scena politică a Republicii Moldova de la proclamarea Independenței ei încoace.

De ce Mișcare? Pentru că numai o amplă implicare a păturilor largi ale populației pot schimba caracterul statului – din regim autoritar în stat bazat pe drept, democratic, cu respect pentru oameni; pentru că în Republica Moldova a fost compromisă însăși noțiunea de „partid” care stârnește repulsie la o bună parte a populației.

De ce Acțiune? Pentru că nu mai avem timp de vorbe și declarații deșarte. De 15 ani politicianii doar vorbesc și nu fac nimic pentru binele celor care i-au ales. Între timp, Republica Moldova a ajuns cel mai sărac și cel mai corupt stat din Europa. Noi vom vorbi mai puțin și vom face mai mult pentru binele poporului, pentru prezentul și viitorul lui.

De ce Europeană? Pentru că geografic Republica Moldova este parte componentă a Europei și merită să se regăsească și politic în sânul comunității europene. De aceea vom contribui împreună la constituirea alternativei actualei guvernări, vom contribui din plin la opera de integrare europeană a Republicii Moldova prin acțiuni concrete de democratizare, modernizare și europeanizare a actului guvernării, a instituțiilor statului și a societății în ansamblu. Izolați de civilizația Occidentală timp de peste jumătate de secol, cetățenii Republicii Moldova merită să fie tratați fără discriminare oriunde în lume. Însă, în primul rând, ei merită să-și poată câștiga existența acasă, lângă familiile lor întregite.

Simpatiile doctrinare ale Mișcării se îndreaptă către opțiunea populară, spre Comunitatea Partidelor Populare Europene. Până la realizarea acestui obiectiv strategic scopul nostru rămâne a fi crearea unui pol democrat pro-european, capabil să înfăptuiască reconstrucția post-totalitară a statului nostru și să-l așeze temeinic pe coordonatele politice, economice și spirituale ale civilizației europene.

Principiile de bază ale politicilor Mișcării

- **Libertatea persoanei** - garantarea drepturilor fundamentale ale omului și a proprietății private;
- **Egalitatea șanselor** – toate persoanele trebuie să aibă șanse egale de a se manifesta în libertate atât timp cât nu încalcă libertatea altora;
- **Economie de piață funcțională** – organizarea producerii pe baza proprietății private și a schimburilor libere de proprietate;
- **Democratizarea instituțiilor statale** – separarea puterilor în stat, accesul real al cetățenilor la actul guvernării, respectarea Legii de către instituțiile statului.

Scopul principal

Mișcarea își propune ca scop politic principal integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Pentru atingerea acestui scop, Mișcarea:

- Va desfășura dezbateri publice privind aderarea Republicii Moldova la NATO și la Uniunea Europeană.
- Va armoniza Constituția și legislația Republicii Moldova cu cea a țărilor Uniunii Europene;
- Va intensifica negocierile de asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și va depune cerere de aderare;
- Va întări legăturile politice, economice și culturale cu țările Uniunii Europene;
- Va stabili relații deosebite de parteneriat cu țările care sprijină integrarea europeană a Republicii Moldova;
- Va intensifica cooperarea cu statele din cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-est, cu cele din Procesul de Cooperare în Europa de Sud-est (SEECF), cu Grupul director pentru cooperare în probleme de securitate în Europa de Sud-est (SEEGROUP) și Organizația pentru democrație și dezvoltare economică (GUAM);
- Va examina modalitățile de denunțare a aderării Republicii Moldova la C.S.I. și va stabili relații bilaterale cu țările membre ale acestei Comunități;
- Va restitui averile sau va despăgubi persoanele care au fost deportate de regimul sovietic de ocupație sau succesorii acestora.

Politicile prioritare ale Mișcării

Democratizarea societății

Vom apăra drepturile și interesele fundamentale ale cetățenilor Republicii Moldova; vom contribui plenar la instituirea și asigurarea funcționării unei democrații autentice.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va respecta cu strictețe principiul separării puterilor în stat;
- Va asigura independența reală a puterii judecătorești;
- Va asigura participarea societății civile în luarea deciziilor de interes public;
- Va asigura accesul liber la informațiile de interes public;
- Va adopta Legea privind dreptul de inițiativă legislativă a cetățenilor (10 000 de cetățeni cu drept de vot);
- Va adopta Legea lustrației

Dezvoltare economică

Vom aplica măsuri eficiente de creștere economică prin formarea unei economii de piață funcționale

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va stimula dezvoltarea sectorului privat în economie;
- Va asigura libertățile economice și competiția loială;
- Va depune eforturi maxime pentru eradicarea sărăciei;
- Va limita amestecul statului în activitățile agenților economici;
- Va crea locuri noi de muncă prin stimularea investițiilor în economia națională.

Dezvoltare rurală

Vom orienta agricultura către piața de mărfuri a Uniunii Europene și o vom organiza pe baza principiilor economiei libere.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va contribui la modernizarea infrastructurii rurale;
- Va promova politica de susținere de către stat a agriculturii prin crearea unei Bănci Agricole cu capital prioritar de stat, prin protejarea producătorilor autohtoni;
- Va contribui la modernizarea tehnică a agriculturii;
- Va crea o piață agricolă echitabilă, va exclude dictatul en gros-iștilor și speculanților asupra fermierilor;
- Va contribui la creșterea competitivității producției agro-alimentare;
- Va încuraja cercetările în domeniul agriculturii, va subvenționa fermierii; va interveni în vederea diminuării „foarfecii” dintre prețurile utilajelor agricole și cele ale produselor agricole;
- Va stimula dezvoltarea industriei în mediul rural;
- Va susține și va crea instituții culturale în orașe și sate (teatre, cămine culturale etc.).

Educație și știință la standarde europene

Vom acorda atenția cuvenită sistemului educațional din Republica Moldova, care a cunoscut o degradare continuă sub guvernarea comunistă.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va racorda sistemul educațional din Republica Moldova la standardele Uniunii Europene;
- Va revedea radical sistemul de salarizare al profesorilor din instituțiile de învățământ de toate gradele, inclusiv cu grădinițele de copii;
- Va revedea sistemul de cercetare științifică; va armoniza cercetare și predare în universități;
- Va asigura instituțiile de învățământ cu resurse pentru reconstruirea sau repararea edificiilor existente, pentru construirea unor noi spații de studii, cămine și apartamente pentru tinerii specialiști;
- Va reforma învățământul profesional și va ridica procentul anual de elevi ai școlilor profesionale de la 12 % la 35-40 %, așa cum se prezintă astăzi lucrurile în țările Uniunii Europene;

- Va înființa în cadrul Ministerului Educației Comisii pe specialități care vor fi responsabile de conținutul curricular al disciplinelor școlare; vor fi corelate programele de studii din Republica Moldova cu cele din statele Uniunii Europene; vor fi redactate manuale și alte materiale didactice comune cu România și alte state ale Uniunii Europene;
- Va garanta accesul la educație și la sistemele de asigurări sociale și de sănătate pentru toți cetățenii republicii.

Tineretul – cea mai importantă investiție

Susținerea tineretului este cea mai importantă investiție în viitorul unei națiuni. Vom promova o politică specială față de tineret, ținând cont de specificul acestuia, necesitățile și interesele lui.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va aplica programul de acțiuni pentru tineret: instruirea, angajarea la lucru remunerat conform calificării, calității și cantității muncii prestate, sănătatea, participarea deplină și eficientă în viața societății și în luarea deciziilor;
- Va angaja tineretul în edificarea democrației societății civile;
- Va elabora și realiza programe de instruire a tineretului în domeniul moștenirii culturale a societății;
- Va promova proiectele elaborate de tineri în interesul tinerilor și a societății.

Protecție socială

Vom depune toate eforturile pentru ameliorarea sănătății oamenilor.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va acorda prioritate ocrotirii familiei, mamei și a copilului;
- Va conlucra activ și multilateral cu organisme internaționale (OMS, UNICEF, O.N.U.) în vederea prevenirii bolilor și a tratării lor;
- Va crea un fond special pentru asistența medicală a pensionarilor, invalizilor și a altor categorii sociale vulnerabile;
- Va pleda pentru mărirea cotei bugetului statului pentru medicină;
- Va crea un sistem informațional unic privind starea sănătății populației din Republica Moldova;
- Va promova modul sănătos de viață; va lua sub un strict control producerea și comercializarea băuturilor alcoolice și a țigărilor; va combate narcomania și alcoolismul;
- Va asigura o pensie decentă tuturor cetățenilor statului care va acoperi coșul minim de consum, ținând cont de rata inflației.

Combaterea și prevenirea corupției

Asanarea clasei politice și a actului guvernării în Republica Moldova nu se poate face fără măsuri drastice de combatere a corupției.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va continua studiarea fenomenului corupției, a cauzelor concrete care-l determină și va elabora măsuri de diminuare maximal posibilă a acestui fenomen;
- Va modifica legislația privind statutul funcționarului public;

- Va adopta legea privind responsabilitatea ministerială;
- Va modifica legislația în vederea promovării în funcții publice în toate instituțiile de stat, doar în bază de concurs transparent; va susține persoane oneste, competente, ne-compromise;
- Va revizui cardinal sistemul de salarizare;
- Va modifica legislația în vederea descurajării și lichidării economiei subterane, a evaziunii fiscale, a altor fenomene negative din economia Republicii Moldova;
- Va asigura transparența gestionării fondurilor publice în toate instituțiile statului.

Forțele armate și ordinea publică

Va acorda atenția cuvenită forțelor armate și structurilor de menținere a ordinii publice

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va asigura un control democratic și eficient al forțelor armate și al structurilor statale preocupate de ordinea publică;
- Va întreprinde acțiuni pentru reformarea veridică a forțelor armate și transformarea acestora într-o structură militară bine dotată, constituită din profesioniști și obținerea unor interoperabilități majore cu structurile euroatlantice;
- Va opta pentru iradierea corupției în structurile de ordine, va pune în vizorul lor pe prim-plan lupta cu pericolele vitale; terorismul, traficul de ființe umane, armament și droguri; nu va admite transformarea structurilor de ordine în poliție politică;
- Va contribui la includerea veteranilor structurilor de ordine în viața societății.

Autonomie locală

Vom contribui la buna funcționare a puterilor publice locale, la armonizarea raporturilor dintre puterea centrală și cea locală.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va optimiza structura administrativ-teritorială a Republicii Moldova, ținând cont de interesele populației și de recomandările Congresului Puterilor Locale al Consiliului Europei;
- Va respecta cu strictețe delimitarea funcțiilor și împuternicirilor organelor puterii locale;
- Va contribui la întărirea bazei materiale a primăriilor, la modernizarea acestora;
- Va asigura condițiile pentru o autonomie financiară locală;

Unitate teritorială

Vom folosi toate mijloacele și instrumentele democratice pentru evacuarea armamentului și forțelor armate străine din raioanele de est ale Republicii Moldova, vom asigura unitatea teritorială a Republicii Moldova.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va insista asupra retragerii forțelor militare ruse și a arsenalului lor militar în conformitate cu angajamentele internaționale, asumate de Federația Rusă;
- Va asigura democratizarea și transparența în soluționarea diferendului transnistrean, inclusiv prin consultarea poporului (referendum);

- Va apela la consultări multilaterale (Uniunea Europeană, S.U.A., Federația Rusă, România, Ucraina ș.a.) privind căile optime de soluționare a conflictului din regiunea de est a Republicii Moldova;
- Va propune un nou format de negocieri privind reglementarea diferendului transnistrean și operațiuni de menținere a păcii;
- Va pleda pentru introducerea observatorilor militari internaționali și a forțelor pacificatoare sub mandatul O.N.U.

Toleranță și dialog intercultural

Vom încuraja spiritul toleranței și al dialogului intercultural între populația majoritară și grupurile etnice de pe teritoriul Republicii Moldova.

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va modifica articolul 13 al Constituției Republicii Moldova în conformitate cu adevărul științific: „Limba de stat (oficială) a Republicii Moldova este limba română” (vezi Hotărârea Ședinței lărgite a Prezidiului Academiei de Științe a Republicii Moldova din 9 septembrie 1994);
- Va propune și va aplica programele adecvate pentru încurajarea acțiunilor ce promovează cooperarea interetnică;
- Va implementa în instituțiile preuniversitare și universitare în localitățile de trai compact al găgăuzilor și bulgarilor a limbii găgăuze și bulgare;
- Va intensifica schimburile culturale a reprezentanților grupurilor etnice din Republica Moldova cu patriile istorice ale acestor grupuri;
- Va elabora un program național de soluționare a problemelor specifice rromilor, de integrare socială a lor; se va ține cont de opinia reprezentanților lor.

Protecția mediului

M.A.E. va promova o politică orientată spre asigurarea protecției și a dezvoltării durabile a mediului

Pentru aceasta, Mișcarea:

- Va implementa standardele UE, prevederile convențiilor și ale acordurilor internaționale în legislația națională privind mediul și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- Va optimiza sistemul de prevenire și de combatere a hazardurilor naturale și a celor tehnogene, în scopul protecției populației și a agenților economici;
- Va perfectă cadrul legislativ în domeniul exploatarei și al protecției resurselor naturale;
- Va încuraja agenții economici care obțin produse ecologic pure și aplică tehnologii nepoluante;
- Va atrage investițiile pentru crearea întreprinderilor de colectare și de prelucrare a deșeurilor și pentru lichidarea tuturor gunoiștilor neautorizate;
- Va extinde suprafața ariilor naturale protejate de stat de la 1,9% din teritoriul republicii în prezent până la 5% în următorii 5 ani.